

DECIZIE

15 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Ion Druță
Dumitru Mardari

examinînd recursul declarat de către Gospodăria Țărănească „Munteanu Teodor”, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Gospodăriei Țărănești „Munteanu Teodor” împotriva Primăriei și Consiliului satului Sturzeni, raionul Rîșcani cu privire la încasarea prejudiciului material, moral și a venitului ratat,

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 26 aprilie 2016, prin care a fost respinsă cererea Gospodăriei Țărănești „Munteanu Teodor” cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și nu s-a dat curs cererii de apel depuse de către Gospodăria Țărănească „Munteanu Teodor”,

c o n s t a t ă :

La 07 mai 2014, GȚ „Munteanu Teodor” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei și Consiliului satului Sturzeni, raionul Rîșcani cu privire la încasarea prejudiciului material, moral și a venitului ratat.

În motivarea acțiunii a indicat că la 01 martie 2003, între Primăria satului Sturzeni, r-l Rîșcani și GȚ „Munteanu Teodor” a fost încheiat contractul nr. 7 de folosință separată a bazinului acvatic. Conform acestui contract s-a dispus folosirea bazinului acvatic nr. 65 pe o perioadă de 10 ani, pînă la data de 01 martie 2013.

Prin decizia Consiliului sătesc Sturzeni r-l Rîșcani, nr. 04/03 din 18 octombrie 2012, s-a stabilit că bazinul acvatic nr. 7 din 01 martie 2003, să fie lăsat de interes comun pentru utilizarea de către locuitorii satului, începînd cu data de 01 martie 2013.

Susține că avînd în vedere faptul că anterior expirării termenului contractului sus menționat s-a introdus în bazinul acvatic puiști de pește, la 28 februarie 2013 a înaintat către Primăria o cerere, prin care a solicitat acordarea termenului pentru scoaterea peștelui pentru care a investit sume enorme de bani.

Afirmă că prin hotărîrea Consiliului local din 07 martie 2013, s-a dispus atribuirea termenului suplimentar pînă la data de 30 aprilie 2013.

Invocă că în legătură cu volumul mare de apă în bazinul acvatic a fost imposibil de a scoate peștele și de a înceta activitatea pînă la data de 30 aprilie 2013, cu predarea bazinului acvatic Primăriei Sturzeni conform actului.

Menționează reclamantul că în legătură cu acest fapt a solicitat termenul pentru scoaterea peștelui pînă la data de 31 decembrie 2013, însă solicitarea a fost refuzată.

Afirmă că potrivit raportului nr. 34 din 24 aprilie 2013 a filialei din Chișinău a Întreprinderii de Stat pentru Cercetare și Producere a Resurselor Biologice Acvatice „Acvacultura-Moldova”, cantitatea de pește cu condiția neîmprinderii acestuia în perioada anilor 2011-2013 constituie 30100 kg, cantitatea pe care îi este interzis de a o extrage din vina pîrîților, din care considerente a suportat cheltuieli materiale la procurarea puietului conform facturilor fiscale din 18 iunie 2012 și 11 mai 2011, în valoare totală de 4000 lei și 21200 lei.

La fel, remarcă că prin refuzul pîrîților de a permite prinderea peștelui, reclamantului i s-a cauzat prejudiciu moral pe care îl estimează în suma de 25 000 lei.

Solicită reclamantul încasarea de la Consiliul sătesc Sturzeni și Primăria satului Sturzeni în beneficiul său a prejudiciului material în sumă de 25100 lei, a prejudiciului moral în sumă de 25 000 lei și cheltuielile de judecată.

La data de 21 februarie 2015, GȚ „Munteanu Teodor” a depus a depus o cerere de concretizare a pretențiilor înaintate, prin care a solicitat suplimentar încasarea de la Consiliul sătesc Sturzeni și Primăria satul Sturzeni în beneficiul său a venitului ratat în mărime de 1 580 250 lei.

În motivarea cererii suplimentare a indicat că potrivit raportului nr. 34 din 24 aprilie 2013 a filialei din Chișinău a întreprinderii de Stat pentru Cercetare și Producere a Resurselor Biologice Acvatice „Acvacultura-Moldova” prețul mediu a unui kilogram de pește crap la momentul evaluării constituie 52,50 lei și care înmulțit la cantitatea de 30100 kg de pește, constituie venitul ratat în mărime de 1 580 250 lei, care urmează a fi încasat în mod solidar de la pîrîți.

Prin hotărîrea Judecătoriei Rîșcani din 15 decembrie 2015, acțiunea înaintată de către GȚ „Munteanu Teodor” împotriva Consiliului și Primăriei satului Sturzeni, raionul Rîșcani cu privire la încasarea prejudiciului material în valoare de 25100 lei, a prejudiciului moral în valoare de 25000 lei și a venitului ratat în sumă de 1 580 250 lei, a fost respinsă ca neîntemeiată.

S-a încasat din contul lui GȚ „Munteanu Teodor” în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 25 000 lei.

La 29 decembrie 2015, GȚ „Munteanu Teodor” a depus cererea apel nemotivată, iar la 01 aprilie 2016 a depus cererea de apel motivată, împotriva hotărîrii primei instanțe, prin care a solicitat admiterea acesteia, casarea hotărîrii primei instanțe și emiterea unei noi hotărîri cu privire la admiterea acțiunii integral. Concomitent apelantul a solicitat și scutirea de la plata taxei de stat invocînd situația materială precară.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 26 aprilie 2016 a fost respinsă cererea lui Mocanu Teodor cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și nu s-a dat curs cererii de apel depuse de către Mocanu Teodor, fiindu-i acordat apelantului termen pînă la 09 iunie 2016 ora 09.00, pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în sumă 25000 lei. Totodată, a fost explicat apelantului că în caz contrar cererea de apel v-a fi restituită.

La 10 mai 2016, GȚ „Munteanu Teodor” a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitînd admiterea acestuia, casarea încheierii instanței de apel cu dispunerea primirii cererii de apel, scutirea de la plata taxei de stat la înaintarea apelului și remiterea cauzei spre examinare în ordine de apel la Curtea de Apel Bălți.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea recurată, considerînd că aceasta este neîntemeiată și pasibilă anulării, deoarece la înaintarea cererii privind scutirea de la plata taxei de stat în conformitate cu prevederile art. 85 CPC, au fost prezentate copiile certificatelor și a legitimației care justifică imposibilitatea achitării taxei de stat.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge recursul ca fiind depus cu omiterea termenului de declarare a acestuia din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

După cum denotă actele cauzei, copia încheierii Curții de Apel Bălți din 26 aprilie 2016, a fost expediată în adresa recurentului la 03 mai 2016, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire nr. 9544 (f. d. 158).

Tot materialul probator și anume avizul de recepție, atestă că copia încheierii recurate a fost recepționată de către recurent la data de 15 aprilie 2016 (f. d. 159).

Cu toate acestea însă, recursul, împotriva încheierii menționate, a fost declarat de către GȚ „Munteanu Teodor” doar la data de 10 mai 2016 (f. d. 160), respectiv, în afara termenului legal prevăzut de art. 425 CPC.

Mai mult decît atît, recurentul GȚ „Munteanu Teodor” nu a solicitat repunerea în termenul a recursului și nu a prezentat dovada imposibilității îndeplinirii actului procedural în interiorul termenului prevăzut de lege, pe cînd, în sensul prevederilor art. 116 alin. (1) și (3) CPC, este de înțeles că persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță, doar în cazul anexării la cererea de repunere în termen a probelor ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii acestui act procedural în termenul legal.

Iar în conformitate cu art. 113 alin. (1) CPC, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Aici este locul de subliniat și faptul că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decît într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Or, prin înaintarea recursului la data de 10 mai 2016, recurentul GȚ „Munteanu Teodor” și-a exercitat dreptul său cu nerespectarea termenului legal, care de natură atrage decăderea dreptului de a exercita calea de atac a recursului și să justifice în speță, admiterea excepției tardivității recursului și în consecință, atrage respingerea recursului ca fiind depus cu omiterea termenului de prescripție.

În această ordine de idei, instanța de recurs consideră necesar de a respinge recursul declarat de GȚ „Munteanu Teodor”, împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 16 aprilie 2016, ca fiind depus cu omiterea termenului prevăzut de lege.

Instanța de recurs accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, încuviințarea exercitării unei căi ordinare de atac în urma rămânerii definitive a actului jurisdicțional valabil adoptat în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna de fapt încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Melnic c. Moldovei din 14 noiembrie 2006, definitivă din 14 februarie 2007, precum și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Ponomaryov c. Ucrainei (hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008), unde se notează că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Pentru considerentele menționate și avînd în vedere faptul că recurentul, fără motive întemeiate, a depus cererea de recurs în afara termenului legal, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către GȚ „Munteanu Teodor”, ca fiind depus cu omiterea termenului de prescripție.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Gospodăria Țărănească „Munteanu Teodor”, ca fiind depus în afara termenului legal.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Ion Druță

Dumitru Mardari